

'hak-al'

2
APRIL
1990
16e JAARGANG

101.19
J.C. Bezuyen
Smetanastraat 23
4102 BA CULEMBORG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13, Culemborg;	tel.: 1 4 5 6 1.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg;	tel.: 1 9 5 8 1.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg;	tel.: 1 5 3 9 3.
Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg;	tel.: 1 4 8 8 5.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg;	tel.: 1 5 4 5 0.
Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg;	tel.: 1 7 8 2 2.
Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34, Culemborg;	tel.: 2 1 4 2 5.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A Culemborg.

Bibliotheek:

Monique van Beers, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.

Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar, volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A, 4196 AC Tricht; tel.: 0 3 4 5 5 - 7 3 3 5 4.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 5 7 5.

Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 4 2 5.

Insektenwerkgroep:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 4 2 5.

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Inleveren waarnemingen:

Hans Kortekaas, Bakelbos 44, 4101 KH Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koordinatie:

Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 0 9 3.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":
Jaarabonnement door overschrijving van f 21,50 op de girorekening van de N.V.W.C.,
met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direct bij terugbezorging).

Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmstraat 1, Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".

Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen,
Smetanastraat 23, Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

=====

Vogelbeschermingskonsulent:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 4 2 5.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels: Lexmond - tel.: 0 3 4 7 4 - 1 6 7 7

Nieuwegein - tel.: 0 3 4 0 2 - 6 3 3 3 5

Aanneem- en doorgeefadres: Utrecht - tel.: 0 3 0 - 9 1 9 4 4 9

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven)

Vrielink 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen)

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 1 5 7 4 4.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem; tel.: 0 8 5 - 515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;
tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
4148 AG Waardenburg; M.M. Suurmond, tel.: 0 4 1 8 1 - 2 4 1 1.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085 - 420944.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC Amsterdam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, tel.: 030 - 331328.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

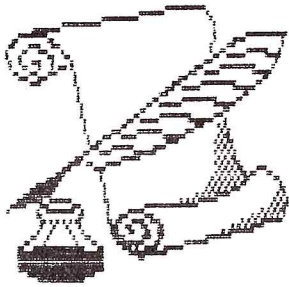
Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 0 3 4 0 4 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117 GR Erichem; tel.: 03447-1637 (Pandawinkel)

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.
0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Het vertrek van Jan Rietvink naar Alkmaar heeft een tweetal mutaties met zich meegebracht. Jan is in de knotwerkgroep opgevolgd door Wim Smits. Gerard van Ruiten komt de redactie van de Hak-al versterken.

Vanaf deze plaats wil de redactie Jan nogmaals bedanken voor zijn jarenlange inzet.

Dit jaar staat in het teken van het 15-jarig bestaan. De eerste festiviteiten zijn inmiddels achter de rug, nl. de themamiddag waar het rapport "Culemborg, natuur in ontwikkeling" in de openbaarheid kwam.

Dit rapport werd aangeboden aan de gemeente Culemborg. Voor geïnteresseerden zijn er nog een beperkt aantal exemplaren beschikbaar, te verkrijgen via Henkjan Kievit of Kars Veling.

Grootste verrassing was wel de bekendmaking dat de N.V.W.C. als eerste instelling de milieuprijs van de gemeente Culemborg toegekend kreeg. Aan deze prijs is een geldbedrag van f 3.000,-- verbonden welke aan een gericht project moet worden besteed.

Komende tijd zullen nog enkele activiteiten in het kader van het 15-jarig bestaan georganiseerd worden.

In de vorige Hak-al was een prijsvraag opgenomen. Het zoeken van de verborgen vogelnamen leverde blijkbaar de nodige problemen op, want van de 4 ingezonden oplossingen was er geen zonder fouten.

Tot slot adviseren wij u eens langs de Dienst Gemeentewerken aan de Triosingel te gaan om daar de door de N.V.W.C. ingerichte vitrines te bezichtigen. De tentoonstelling staat in het teken van het ontluikende voorjaar en het knotwilgen snoeien.

De redactie wenst iedereen prettige paasdagen en de kampgangers een voorspoedige reis naar de Camargue. We zien een verslag gaarne tegemoet.

Inhoud:

- pag. 4 - verslag vogelexcursie Kil van Hurwenen 10 februari 1990.
- pag. 5 - verslag algemene maandelijkse vergadering 19 febr. 1990.
- pag. 8 - minister Hans Alders bezoekt tuin N.V.W.C.
- pag. 9 - oranjetipjes-actie in Gelderland.
- pag. 10 - vlinders, sprinkhanen en libellen bij de insektenwerkgroep.
- pag. 11 - broedvogelinventarisatie van de Vogelwacht Utrecht.
- pag. 13 - vogelwaarnemingen.
- pag. 16 - verslag algemene maandelijkse vergadering 19 maart 1990.
- pag. 18 - golfterrein op landgoed Zoelen?
- pag. 19 - concept vijfjarenplan 1990 - 1994 zoogdierenwerkgroep.
- pag. 20 - excursie- en activiteitenprogramma.

VOGELEXCURSIE NAAR DE KIL VAN HURWENEN OP 10 FEBRUARI 1990.

De Kil van Hurwenen, een schitterend natuurgebied in de uiterwaard van de Waal ten oosten van Zaltbommel. Deze grote plas met brede ruige rietstroken en omringende weilanden staat bekend als één van de beste pleisterplaatsen voor ganzen en eenden in het binnenland. Vandaar natuurlijk dat de aanmeldingen voor de vogelexcursie hierheen binnen bleven stromen. Maar liefst 21 jongens, Arjan en Stijn, hadden zich opgegeven om mee te gaan naar dit fraaie gebied. Ondanks het aanvankelijke plan om de excursie niet door te laten gaan, besloten we om toch maar wel te gaan toen ook Marcel zich nog opgaf. (Vooral het feit dat Marcel zich tegenwoordig per auto verplaatst in plaats van per fiets, zodat wij mee konden rijden, gaf hierbij de doorlag)

Dat het geen foute keuze was om toch de reis naar dit gebied te maken, bleek al snel toen we er aankwamen.

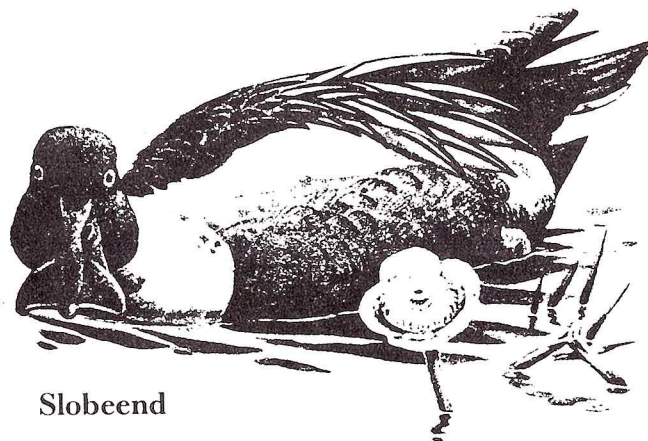
Tegen de dijkelling zat een groepje Putters, op de Kil honderden Smienten, diverse groepen (Kol)ganzen kwamen over en in een flits scheerde een Sperwer de uiterwaard in. Toen de zon nog wat meer doorkwam en er een Grote lijster begon te zingen leek het wel of het voorjaar al was begonnen, voorwaar geen slecht begin.

Behalve Smienten zaten er ook nogal wat andere eenden in de grote plas. Konstant hoorden we het 'cru cru' van de Wintertaling, Kuif- en Tafeleenden dobberden wat in de golfjes, in het riet zaten Slobeenden, die al weer wat meer het zomerkleed beginnen te vertonen, en ook een viertal Krakeenden konden we bewonderen. Toen we ook nog eens meer dan 10 Nonnetjes zagen, één van onze mooiste eendesoorten, was de dag al meer dan goed.

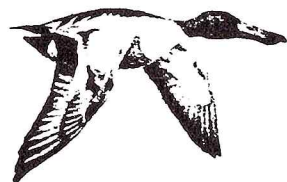
Iets verder van de Kil vandaan, in de weilanden, zagen we een groep van zo'n 900 ganzen. Ook dan is het een voordeel om met de auto te zijn, ze bleven mooi aan de grond en zo konden we op ons dooie gemak constateren dat het allemaal Kolganzen waren. De witte bles voor op de kop en de zwarte strepen op de buik maken deze soort onmiskenbaar.

Zo langzamerhand werd het weer eens tijd om richting Culemborg te gaan. Omdat de weersomstandigheden nog steeds prima waren besloten we om via de dijk van Neerijnen naar Tiel te gaan, een mooie knotwilgrijke route, altijd goed voor een paar mooie waarnemingen. Ook dit keer was dat het geval. Kerst zagen we grote groepen ganzen in de lucht en later ook aan de grond. Tussen de duizenden Kolganzen bevonden zich ook (tot grote vreugde van Stijn; nieuwe soort!) een tiental Rietganzen. Met kijker en teleskoop uitstekend te zien.

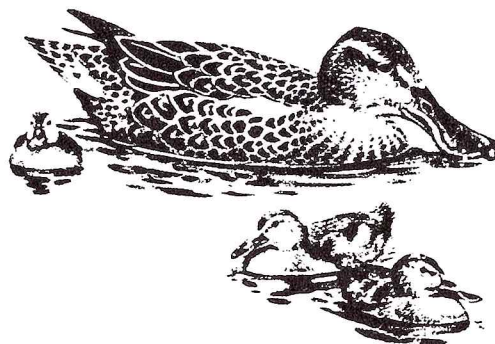
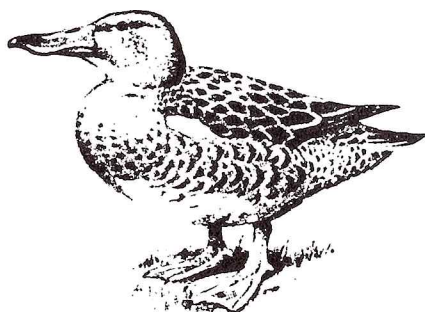
Tot slot kregen we nog een zestal Pijlstaarten en twee Steenuilen te zien die zich niet alleen mooi lieten zien, maar ook fotograferen. Zo houden we ook nog een tastbaar bewijs over van een prachtige vogelochtend. Wellicht zetten deze (hopelijk) fraaie dia's wat meer mensen aan om eens mee te gaan op excursie naar één van de vele vogelgebieden bij ons in de buurt.

Slobeend

SLOBEEND

Henkjan Kievit.

Algemene maandelijkse vergadering 19 februari 1990.

Aanwezig: Kars Veling, Leo van der Kooij, Henkjan, Adrie en Wim Kievit, Breun Jansen, Joop Bezuyen, Leida en Arjan v.d. Veen, Henk Vennix, Gerry Monfils, Gerard van Ruiten.

Afwezig met kennisgeving: Frans Waroux.

Agenda: 1) Ingekomen stukken
2) Uitgaande post
3) Jubileum
4) Werkgroepen
5) Distributie Hak-al en konvo's
6) Huishouding Ketelvink
7) Excursieprogramma (inmiddels in de vorm van een konvo verspreid!)

8) Bibliotheek

9) Rondvraag

ad. 1) Ingekomen stukken:

- * Brief d.d. 18-01-90 van de Gemeente Culemborg met ontvangstbevestiging financieel overzicht 1989/90.
- * Circulaire van het Wereld Natuur Fonds gedateerd januari 1990 over actie "Biologische diversiteit, onze natuurlijke levensverzekering". (N.V.W.C. geeft hieraan financiële steun).
- * Circulaire van de Vereniging voor Natuurstudie en Bescherming IJsseldelta te Kampen gedateerd januari 1990 betreffende aankondiging boek "Vogels - Hoe leven ze".
- * Uitnodiging tot het bijwonen van een speciale ANWB-ledenvergadering, regio Gelderland, op 8 maart 1990. Thema: Het Milieubeleid van de ANWB ter discussie. Lokatie: Reehorst te Ede.
- * Uitnodiging d.d. 16-02-90 van regio-overleg Natuur- en Milieu-organisatie tot het bijwonen van overlegvergadering op 7 maart a.s. in Tiel.
- * Informatiefolder van Staatsbosbeheer over organisatie van regio Rivierenland.
- * Informatiefolder over de Sierra de Guara, gelegen in Noord-Spanje, dat "een van de meest ongerepte berggebieden van Europa blijkt te zijn (zie ook artikel in Het Voeljaar, augustus 1989).
- * Catalogus 1989 aangaande nieuwe wetenschappelijke publicaties op natuurgebied, uitgeverij A. Ziemsen Verlag, DDR.
- * Informatieboekje over Internationaal Congres over "De Rijn, toestand en toekomst", dat van 7 t/m 9 juni 1990 in Arnhem gehouden wordt.
- * Diverse tijdschriften, t.w.:
 - Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, 89-6.
 - Lutra, VZZ, nr. 2-1989.
 - Argus, Stichting Kritisch Faunabeheer, dec. '89.
 - Lo Strillozzo, dec. '89.
 - SOVON Nieuwsbrief, dec. '89.
 - Gelderse Milieukrant, Gelderse Milieufederatie, nr. 4-'89.
 - Boomblad, De Dorschkamp, dec. '89.
 - Informatieblad Lutra, VZZ, dec. '89/jan. '90.
 - Panda, WNF, jan./febr. '90.
 - Knipselkrant, SKF, jan. '90.
 - Natuur en Milieu, jan. + febr. '90.
 - Natuurbehoud, Natuurmonumenten, febr. '90.
 - Vlinders, Vlinderstichting, febr. '90.
 - Greenpeace, 1e kwartaal 1990.
 - De Levende Natuur, jan. 1990.
- * Onder een aantal aanmeldingen voor sponsoring van een nestkast, zullen wij zeker de aanmelding van het Centraal Boekhuis te Culemborg voor sponsoring van 5 nestkasten, niet onvermeld laten!

- * Last but not least rapport van Henkjan Kievit, getiteld: "Effecten van een verzwaring van de Lekdijk tussen Culemborg en Beusichem op de broedvogelstand".

ad. 2) Uitgaande post:

- * Brief aan de Gemeente Culemborg d.d. 15-01-90 met financieel overzicht over 1989.
- * Rekening d.d. 24-01-90 aan Gemeente Nieuwegein voor levering van 62 nestkasten!

ad. 3) Jubileum (16 maart 1990):

- * Opzet gemaakt voor uitnodiging bijwonen Themamiddag op 16 maart a.s. "Natuur in ontwikkeling" door Jubileumcomité. Kars leest dit concept voor ter goedkeuring aan de vergadering. De aanwezigen gaan hiermede akkoord.
- * Dia's over activiteiten uit het verleden en het heden zijn van harte welkom bij Leo vóór 7 maart a.s.
- * Diverse zaken, zoals receptie en feestavond, worden besproken door de beheerscommissie.
- * Voorbereidingen voor cabaretprogramma zijn in volle gang.

ad. 4) Werkgroepen:

- * Knotten : - belangstelling voor werkzaamheden op zaterdag 17 februari jl. was helaas zeer gering.
 - laatste knotdag van dit seizoen wordt 3 maart a.s.
 - afscheidscadeau voor coördinator Jan Rietvink wordt op 16 maart a.s. overhandigd. Jan gaat deze werkgroep en de N.V.W.C. binnenkort verlaten in verband met verhuizing naar Alkmaar.
- * Planten : - jaarprogramma wordt binnenkort samengesteld.
- * Padden : - deze werkgroep komt woensdag 21 februari a.s. bijeen om te bepalen waar en hoe de activiteiten voor 1990 verricht zullen gaan worden.
- * Zoogdieren: - Op 12 februari jl. heeft een aantal leden van deze werkgroepen een gesprek gehad met beheerders van Staatsbosbeheer over inventarisatie in enkele SBB-reservaten. SBB zal een opgave doen van gebieden waar in deze werkgroepen inventarisaties kunnen verrichten.
- * Vogels : - eventueel griendenonderzoek Beesdse Veld, naast inventarisaties SBB-reservaten.
 - Atlasblokken aan overzijde Lek worden dit jaar op verzoek van Vogelwacht Utrecht onderzocht op diverse soorten broedvogels.
 - Vanaf Gailberdingervaart tot en met Beusichemse Waard worden thans wintervogeltellingen verricht volgens de PTT-procedure.
- * Nestkasten: - eerste controle uilenkasten uitgevoerd. Nog geen broedactiviteiten vastgesteld.

ad. 5) Distributie Hak-al en konvo's:

Door naderend vertrek van Jan Rietvink, die jarenlang voor een juiste distributie van de Hak-al's en konvo's aan de bezorgers gezorgd heeft, worden vrijwilligers gevraagd. Breun Jansen heeft inmiddels voor de bezorging van de februari Hak-al zorggedragen. Vrijwilligers zijn welkom en kunnen zich aanmelden bij Breun Jansen.

ad. 6) Huishouding Ketelvink:

Op maandag 26 februari wordt de Ketelvink geheel schoongemaakt.

Voor de jubileumdag, dus vóór 16 maart a.s. zullen een aantal werkzaamheden in de Ketelvink verricht worden, zoals verven van keuken en enkele wanden, reparatie dak boven ingang en het opbrengen van het logo aan de buitenzijde van het clubhuis. Tevens zal de vloer een opknapbeurt krijgen. Ook dient de bestrating aan de voorzijde van de Ketelvink opnieuw aangebracht te worden.

ad. 7) Excursieprogramma:

In verband met tijdstip van vergadering wordt het excursieprogramma in een konvo weergegeven.

ad. 8) Bibliotheek:

Gerry heeft een groot aantal jaargangen van diverse natuurbladen in ordners gebundeld en geplaatst in de kast naast de bibliotheek. Gerry wordt gekomplimenteerd door Wim voor het "geen woorden, maar daden".

ad. 9) Rondvraag:

- Breun : * nieuwe vogelwaarnemingskaartjes worden gemaakt.
* welke prijs verbinden we aan de goede oplossing van de puzzel in Hak-al februari 1990?
- Henkjan : * pc in "voorraadshok" in clubhuis geplaatst voor verwerking van inventarisatiegegevens.
* nieuwe samenstelling vitrine van stadsbibliotheek gerealiseerd.
* op 1 maart a.s. bezoekt Milieuminister Alders de Gemeente Culemborg. Tijdens dit bezoek gelegenheid om van gedachten te wisselen over allerlei milieuaspekten, zowel landelijk als regionaal. De N.V.W.C. wellicht geïnteresseerd om aanwezig te zijn als onpartijdig lokale milieu-organisatie? De vergadering (lees: Leo) zal zich nader oriënteren over het eventuele partijpolitieke karakter van dit bezoek.
- Leo : * in het kader van tentoonstelling in de plaatselijke bibliotheek, is er voor het raden van een aantal vogelsilhouetten een prijs uitgelooft aan de prijswinnaar, t.w.: een nestkast.
- Wim : * bedankt Henk voor het regelen van de pc en Breun voor het verzorgen van het meubilair in de Ketelvink.

* * * * *

Foto: Bestuur Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

MINISTER HANS ALDERS VAN VROM BEZOEKT DE TUIN VAN DE N.V.W.C.

Op donderdag 1 maart jl. bracht minister Hans Alders van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu een bezoek aan Culemborg in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen. Tijdens dit bezoek was er voor diverse (milieu)groeperingen de gelegenheid om met de minister van gedachten te wisselen.

Beginnend tijdens een ontbijt beperkten de vragen zich vooral tot: "Kun je mij de koffie even aangeven?" en "Wilt u nog een onbespoten krentenbol?" Na het derde kopje koffie werden de vragen echter iets inhoudelijker van aard. Gevraagd naar zijn mening omtrent plan Deil II (zie vorige Hak-al: artikel van Nel Brakman) bleef Hans Alders, zoals een goed minister betaamt, nogal vaag. Hij gaf echter wel aan dat de plannen, zoals ze er nu liggen, niet passen binnen de Vierde Nota over Ruimtelijke Ordening en dat de minister in zo'n geval gebruik moet maken van zijn bevoegdheden. Er is dus nog goede hoop dat deze grootschalige plannen hun verwoestende stempel niet op onze groene Betuwe kunnen drukken.

Na het werkontbijt (of ontbijtwerk) ging het in een stoet door de wijken Achter de Poort en Goilberdingen waar met name gekeken werd naar de ideeën achter de (her)inrichting. Kenzelfde soort bezoek volgde aan het Chopinplein waardoor we dicht in de buurt van ons clubhuis kwamen.

Dit bracht ons dan ook tot het hoogtepunt van het bezoek van de minister: een wandeling door de tuin van de N.V.W.C. Na een zachte (doch dwingende) duw in de goede richting wilde Alders, ondanks protesten van de organiserende partij, graag enkele minuten van het volle programma gebruiken voor een bezoek aan onze tuin.

We werden verwelkomd door een snaterend eendenechtpaar (of echt eendenpaar) en konden de minister wijzen op de edukatieve voorbeeldfunctie die onze prachtige tuin vervult binnen de stad. Uiteraard hebben we Alders ook gekonfronteerd met de zwerfvuilproblematiek, maar het is niet te verwachten dat we daarvoor een landelijke oplossing tegemoet kunnen zien. Hier ligt waarschijnlijk een 'echone' taak voor onze plaatselijke milieuminister, wie dat na 21 maart dan ook is.

Je kunt je waarschijnlijk wel voorstellen dat Hans Alders graag nog wat langer in onze tuin was blijven rondhangen, maar er stond nog meer op het programma. De Gemeentelijke Milieutaken Nota werd op het stadhuis aan hem overhandigd en er was nog een rondrit langs de Redichemse Waard.

Daar liggen uiteraard een hoop problemen, maar met de nieuwe gemeentelijke beleidsvoornemens (waarover in een volgende Hak-al meer) liggen hier nog volop mogelijkheden. Met provinciale en nationale steun kunnen de uiterwaarden de waardevolle natuurgebieden worden en blijven die ze (kunnen) zijn. De Natuur- en Vogelwacht wil hierover graag meedenken en -praten, is het niet met de minister, dan wel met de Gemeente.

Henkjan Kievit.

Foto: Kars en Henkjan kijken goedkeurend naar het planten van een boom door minister Hans Alders.

ORANJETIPJES-AKTIE IN GELDERLAND

Vanaf april vliegt het Oranjetipje weer. Dit vroege vlindertje, waarvan het mannetje een fel-oranje vleugeltip heeft, komt ook bij Culemborg nog voor.

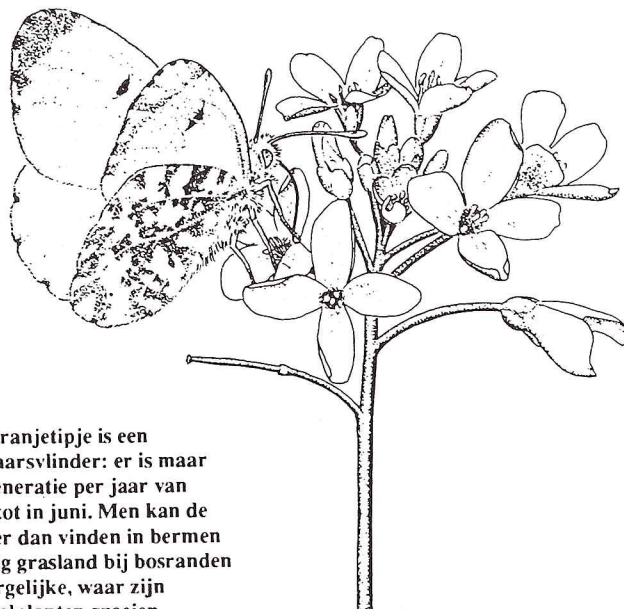
De Vlinderstichting organiseert in 1990 een provinciale aktie om in heel Gelderland de Oranjetipjes in kaart te brengen. Het is daarbij heel belangrijk dat zoveel mogelijk mensen hun waarnemingen doorgeven. Iedereen kan de mannetjes herkennen en ook de vrouwtjes zijn met wat oefening goed te onderscheiden van de beide koolwitjes.

De Oranjetip komt voor in grasland dat grenst aan bos of ruigte. De mannetjes patrouilleren langs de bosrand of over ruigtestroken op zoek naar vrouwtjes. Ieder wit vlindertje dat ze tegenkomen wordt aan een nader onderzoek onderworpen. Na de paring gaan de vrouwtjes direct op zoek naar nectarplanten om voedsel te verzamelen. In het vroege voorjaar zijn dit vooral Pinksterbloem en Look zonder look. Met de verzamelde nectar ontwikkelen de eitjes zich en na een aantal dagen gaat het vrouwtje op zoek naar planten om de eitjes op te leggen. Dit zijn forse Pinksterbloemen met veel bloemen of bloemknoppen. De rupsen eten namelijk alleen de hawtjes waarin de zaadjes zitten. De "volwassen" rupsen gaan op zoek naar een plaats om als pop te overwinteren. Hiervoor zoeken ze een struikje of ruigte op waar ze op ongeveer 30 centimeter hoogte verpoppen.

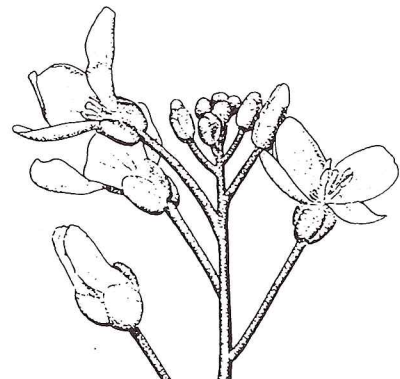
Ik zou iedereen dringend willen vragen om alle Oranjetipjes die men waarneemt op te schrijven. Ook een enkele losse waarneming is al van groot belang. Hoe meer we van de vlinders weten hoe beter we ze kunnen beschermen!! U kunt hiervoor het los bijgevoegde waarnemingsformulier gebruiken.

U kunt ingevulde formulieren inleveren in het clubhuis (in de speciale Oranjetippen-doos) of opsturen naar de Vlinderstichting. Voor nieuwe formulieren kunt u ook op vrijdagavond terecht in het clubhuis of u kunt contact opnemen met ondergetekende.

Kara Veling
Gandhi 91
4102 HH Culemborg
tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Het Oranjetipje is een voorjaarsvlinder: er is maar één generatie per jaar van april tot in juni. Men kan de vlinder dan vinden in bermen en ruig grasland bij bosranden en dergelijke, waar zijn voedselplanten groeien.

VLINDERS, SPRINKHANEN EN LIBELLEN BIJ DE INSEKTENWERKGROEP.

U hebt vast al wel vlinders gezien dit jaar. In februari vlogen al de Kleine vos, de Dagpauwoog en de Citroenvlinder, en in het mooie weekend van 18 maart waren ook al Boomblauwtjes en witjes actief. Ook de insektenwerkgroep verrijst langzaam uit haar (jarenlange) winterslaap.

Vorig jaar hebben een aantal leden een vlinderroute gelopen in de Regulieren. Deze monitoringroute past in een landelijk projekt van de Vlinderstichting. De bedoeling is dat een vaste route ééns per week wordt gelopen en dat alle vlinders die je binnen de route waarneemt worden opgeschreven. In de Regulieren zaten witjes, Landkaartjes, Argusvlinders, Hooibeestjes, Bruine zandoogjes en zelfs een Icarusblauwtje! Vorig jaar is geteld van juli t/m september, maar dit jaar beginnen we al begin april. Dan zullen we in deze route vast en zeker Oranjetipjes tegenkomen (zie elders in deze Hak-al).

Om bij te kunnen houden hoe de vlinderstand zich in het nieuwe natuurgebiedje "Onland" ontwikkelt zal daar ook dit jaar een route worden gelopen. Zo'n wekelijks bezoek aan één gebied zorgt ervoor dat je de veranderingen die zich in de loop van het jaar in de natuur voordoen op de voet kunt volgen.

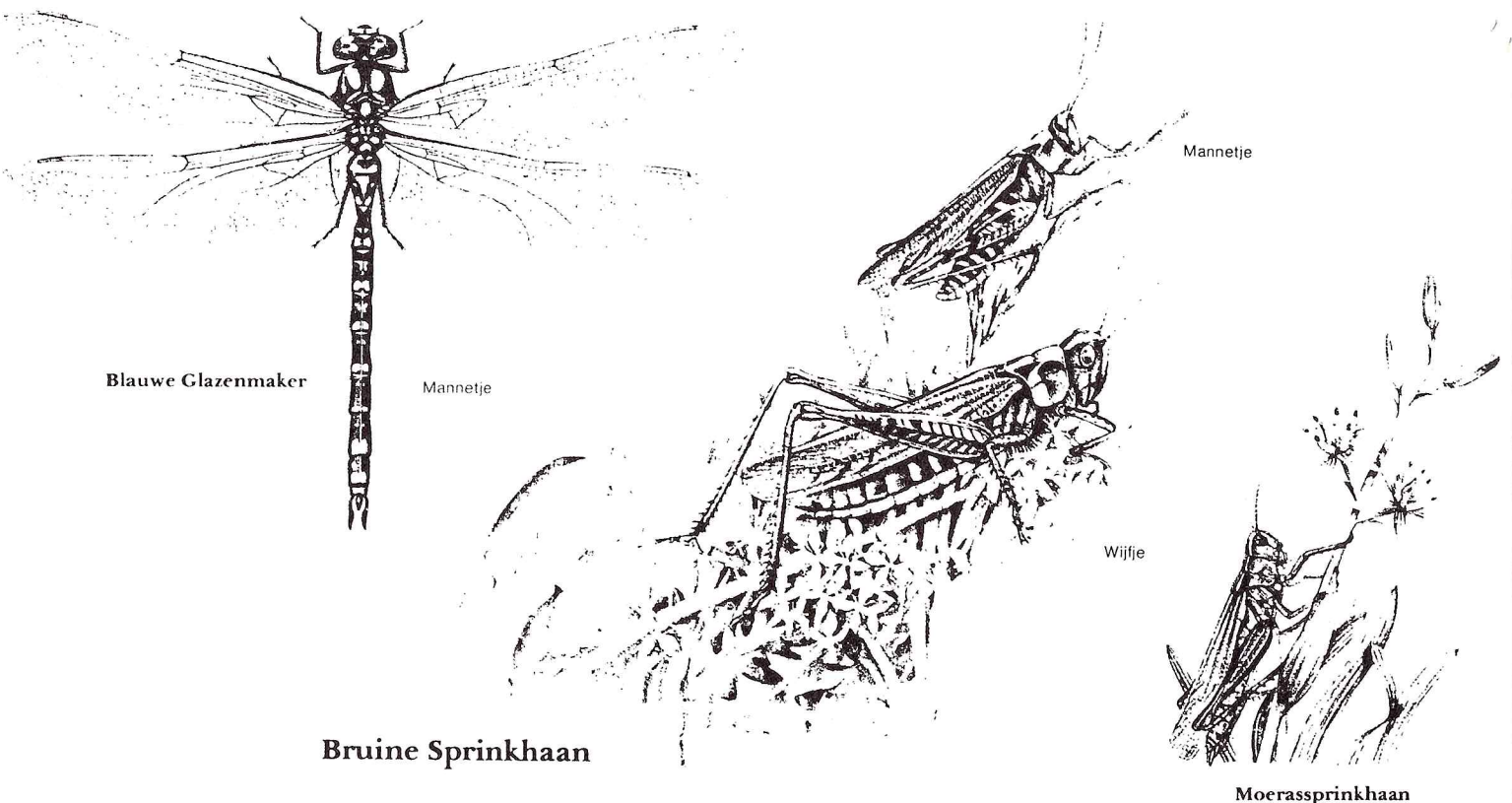
Ook u kunt meehelpen met deze vlinderroute. Als u zich opgeeft krijgt u een uitstekende begeleiding van een aantal charmante vlinderliefhebbers!

Als nieuwe uitdaging zal de insektenwerkgroep zich ook bezig gaan houden met sprinkhanen en libellen. Deze diergroepen zijn bij Culemborg nog nauwelijks onderzocht en hier zullen we eveneens meewerken aan een landelijk onderzoek. Ook voor ons is het nieuw en u bent dus ook als beginner van harte uitgenodigd mee te werken. Samen komen we er wel uit!

INSEKTENAVOND: UITLEG, OVERLEG EN UITWISSELING.
16 MEI 1990, aanvang: 20.00 uur.

SCHRIJF ALLE VLINDERWAARNEMINGEN OP EN NEEM DEZE MEE OP DE INSEKTENAVOND.
BELANGRIJKE GEGEVENS ZIJN DATUM, PLAATS, AANTAL EN NATUURLIJK DE SOORTNAAM.
OP DE INSEKTENAVOND ZIJN OOK ZOEKKAARTEN TE VERKRIJGEN WAAROP U ALLE CULEMBORGSE VLINDERS VINDT AFGEBEELD.

ALS U MEE WILT HELPEN MET DE VLINDERROUTE NEEM DAN KONTAKT OP MET DE INSEKTENWERKGROEP: HENKJAN KIEVIT.....TEL.: 2 1 4 2 5.
KARS VELING.....TEL.: 1 7 8 2 2.

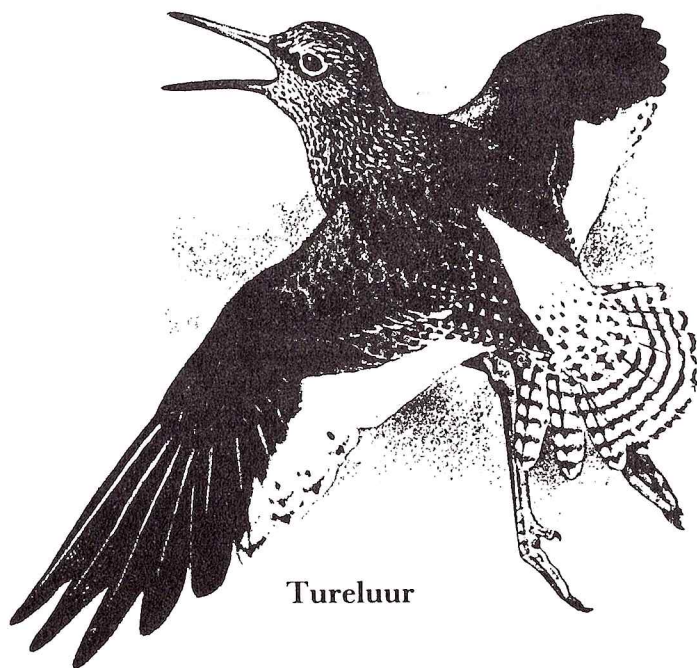
BROEDVOGELINVENTARISATIE VAN DE VOGELWACHT UTRECHT

De temperatuur begint te stijgen, de eerste grote groep Grutto's heb ik alweer gezien, Zanglijsters, Pimpelmezen en zelfs al een enkele Veldleeuwerik beginnen weer te zingen en de Grote zaagbekken en Kleine zwanen maken aanstalten om weer naar het Hoge Noorden te verhuizen.

Kortom, het is half februari, na (weer) een zachte winter beginnen de vogels zich op te maken voor het komende broedseizoen. Dit betekent dat ook bij de vogelaars het bloed wat sneller gaat stromen en voorjaarskriebels de plaats innemen van stormdepressies.

Dat dit niet alleen onder, maar ook boven de Lek het geval is blijkt uit de plannen van de Vogelwacht Utrecht. Hier is, vorig jaar, een Werkgroep Vogelinventarisatie (WVI) opgericht die als ambitieus doel heeft te komen tot een goed overzicht van de vogelbevolking van de gehele provincie Utrecht. Om dit te kunnen realiseren zal in ieder geval de provincie zoveel mogelijk moeten worden geïnventariseerd op broedvogels. Je kunt je waarschijnlijk wel voorstellen dat dit een gigantische klus is waar veel enthousiaste vogelaars voor nodig zijn.

Om de tijdsinvestering een beetje binnen de perken te houden is er voor gekozen om te inventariseren volgens de BSP-methode (het Bijzondere Soorten Projekt van SOVON). Dit betekent dat de gebieden niet voor alle soorten vogels hoeven te worden onderzocht op territoria maar dat er een keuze gemaakt wordt voor een aantal soorten. Het betreft hier dan 'schaarse' soorten (zoals Kleine plevier, Tureluur, Steenuil, Wielewaal),

Tureluur

kolonievogels (bijvoorbeeld Blauwe reiger en Roek) en zeldzame broedvogels (als Roerdomp, Kluut en Grote karekiet). Deze vogelsoorten zijn zo gekozen dat ze een goed beeld geven van de 'algehele natuurwaarde' van het gebied waarin ze voorkomen en dat ze te gebruiken zijn als 'indicatorsoorten' ten aanzien van veranderingen in het gebied. Gewerkt wordt er op basis van atlasblokken (blokken van 5 x 5 km.). Voor de kolonievogels en de zeldzame broedvogels is het de bedoeling om het hele atlasblok (vlakdekkend) te inventariseren. Uiteindelijk resulteert dit in een totaalbeeld van de Utrechtse populaties en, door het onderzoek jaren achtereen vol te houden, kan de vinger ten aanzien van deze soorten aan de pols worden gehouden.

Voor het inventariseren van de schaarse broedvogels wordt een kwartblok (1/4 van een atlasblok) gekozen dat zoveel mogelijk representatief is voor het betref-

fende atlasblok. Hierdoor is het mogelijk om het aantalverloop van deze schaarse soorten te volgen in de verschillende landschapstypen.

Het zal duidelijk zijn dat een dergelijk onderzoek veel perspectieven biedt. Niet alleen beschik je over een aktueel overzicht van de belangrijkste broedvogels in de provincie, maar ook kun je die gegevens gebruiken ten aanzien van bepaalde plannen met de inrichting van een gebied. Wil je bepaalde terreinen behouden voor de natuur, dan zul je moeten beschikken over een aktueel overzicht van planten en dieren in dat terrein. Een grootschalig inventarisatieprojekt zoals dat is opgezet door de WVI van de Vogelwacht Utrecht is dan ook een lovenswaardig initiatief.

Het projekt wint trouwens nog aan waarde doordat het is opgezet als monitoringonderzoek. Dit betekent dat het onderzoek over langere tijd, in ieder geval enkele jaren, zal worden volgehouden. Hierdoor krijg je niet alleen een up to date overzicht van alle broedvogels, maar je kunt ook trends waarnemen. Vaak kunnen verschuivingen in de

TURELUUR

vogelstand aangeven dat er in een bepaald gebied iets aan de hand is hetgeen je de gelegenheid geeft snel te reageren als ergens actie moet worden ondernomen.

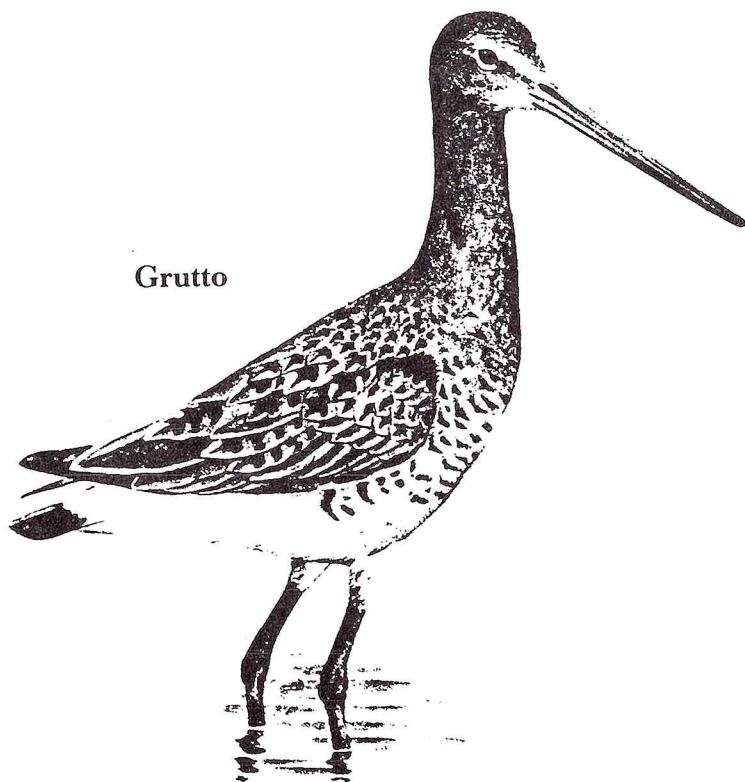
Waarom nu dit hele verhaal? In de eerste plaats is het natuurlijk een prima voorbeeld van de mogelijkheden die je als vogelwacht hebt als er voldoende mensen zijn die zich met veldwerk willen (of kunnen) bezighouden. In de tweede plaats is dit ook een oproep aan alle vogelaars binnen de N.V.W.C. om aan dit inventarisatieproject mee te werken.

Als Vogelwerkgroep van de N.V.W.C. hebben we namelijk de atlasblokken 39-21 en 39-22 onder onze hoede genomen. Dit beslaat het gebied tussen fort Honswijk (bij Tull en 't Waal) en de rivierkruising bij Wijk bij Duurstede, alles aan de noordkant van de Lek. In deze twee atlasblokken zullen we gedurende twee bezoeken (in april en mei) de aanwezigheid en grootte van vogelkolonies (vooral van Blauwe reiger) proberen vast te stellen. Daarnaast worden twee kwartblokken uitgezocht die vooral een groot deel van de uiterwaard beslaan. Hier zal onze aandacht vooral worden opgeëist door soorten als Zomertaling, Tureluur, Grutto, Slobeend en Steenuil. Voor deze kwartblokken geldt dat we 6 ochtendbezoeken en één à twee nachtbezoeken zullen afleggen.

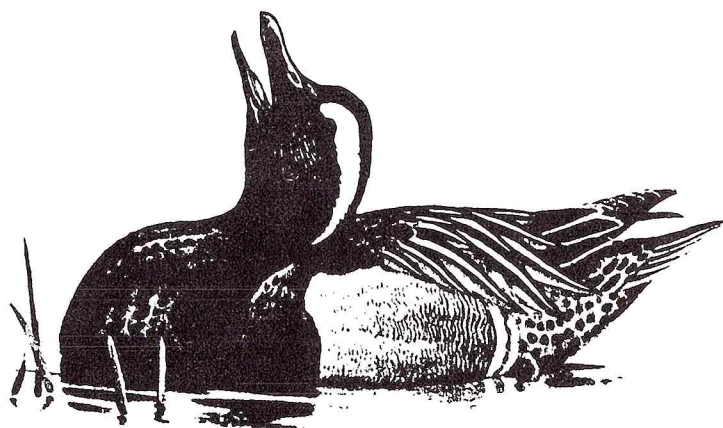
Iedereen die mee wil werken aan de inventarisatie, of dat nou bij het opaporen van kolonies, bij de uilentelling of bij het uitvoeren van de ochtendinventarisaties is, kan daarvoor contact opnemen met de Vogelwerkgroep. Dat kan uiteraard op onze maandelijkse vergadering, iedere tweede maandag van de maand om 20.00 uur in het clubhuis, of door even contact op te nemen met ondergetekende (tel.: 0 3 4 5 0 - 2 1 4 2 5; de meeste kans om me thuis te treffen heb je tussen 18.30 en 19.30 uur).

In ieder geval wens ik alvast alle (wel of niet inventariserende) vogelaars een prima broedseizoen toe, met veel leuke waarnemingen, veel warme ochtenden waarop je heerlijk kunt uitrusten tegen een dijkhelling na het veldwerk en een aantal zwoele zomeravonden waarop een tocht over de dijk één van de mooiste dingen is die je in de zomer kunnen overkomen.

Henkjan Kievit.

Grutto

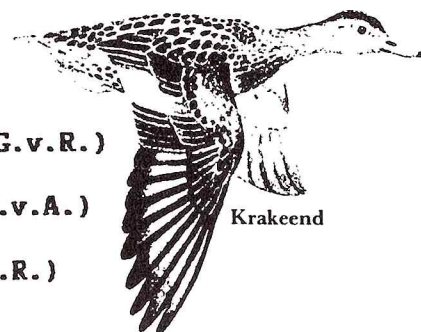
Zomertaling

VOGEL WAARNEMINGEN

De oproep in de vorige Hak-al is niet vergeefs geweest. Flink wat waarnemingen, waaronder een aantal oudere, die eigenlijk al eerder geplaatst hadden moeten zijn. Daarbij mag ook wel vermeld worden dat er flink wat verschillende soorten zijn waargenomen. Allemaal dank voor de medewerking!

Hans Kortekaas.

- aalscholver - 18.03.90; 13 exx. over Eikeboom, richting NW (S.J. + B.J.)
- brilduiker - 17.10.89; 1 ex. Weidsteeg (A.B. + S.B.)
- 01.01.90; 4 exx. Red. Waard (S.B., A.B. + J.v.A.)
- grote zaagbek - 24.11.89; 6 exx. 1 ♀, 5 ♂, Red. Waard (A.B. + S.B.)
- 00.01.90; 2 exx. Red. Waard (S.B. + A.B.)
- 06.02.90; 34 exx. Fort Honswijk (H.J.K.)
- 10.02.90; 2 exx. Beus. Waard (B.J.)
- 13.02.90; 67 exx. Fort Honswijk (H.J.K. + B.L.)
- wintertaling - 21.11.89; 30 exx. Weidsteeg/Lekdijk 20 ♂, 10 ♀ (A.B.)
- 30.11.89; 10 exx. Goilberdingerdijk (A.B. + S.B.)
- snient - 01.01.90; 10 exx. Red. Waard (S.B. + A.B.)
- 10.02.90; 10 exx. SBB, Beus. Waard (B.J.)
- krakeend - 11.01.90; 4 exx. Fort Honswijk (H.J.K.)
- 20.02.90; 4 exx. Uiterwaard, 1 ♀, 3 ♂ (A.B. + S.B.)
- 24.02.90; 2 exx. Uiterwaard, 1 ♀, 1 ♂ (A.B., S.B. + J.v.A.)
- bergeend - 09.01.90; 1 ex. Steenwaard (H.J.K.)
- 24.01.90; 2 exx. Steenwaard (H.J.K.)
- 10.02.90; 2 exx. plas Red. Waard (B.J.)
- 18.03.90; 2 exx. SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
- tafeleend - 02.01.90; 2 exx. Appeldijk (A.B., S.B. + J.v.A.)
- zomertaling - 18.03.90; 1 ♂ SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
- nijlgans - 26.12.89; 7 exx. Red. Waard (A.B. + S.B.)
- 13.01.90; 2 exx. Goilberdingerdijk (A.B. + S.B.)
- riet-/kolgans - 13.02.90; 700 exx. de Zeeg, Zoelen (J.V.)
- kolgans - 03.01.90; 1 ex. Uiterwaard (A.B. + S.B.)
- 08.01.90; 400 exx. Lekarm-NZ, Stuw Hagestein (H.J.K.)
- canadese gans - 26.12.89; 2 exx. Lekbandijk (A.B. + S.B.)
- grauwe gans - 02.12.89; 10 exx. Regulieren (A.B. + J.v.A.)
- brandgans - 26.12.89; 25 exx. Lekbandijk (A.B. + S.B.)

Krakeend

<u>kleine zwaan</u>	- 02.12.89; 9 exx. Red. Waard, 6 ad., 3 juv. (A.B.) - 26.12.89; 10 exx. Red. Waard (A.B. + S.B.) - 01.01.90; 34 exx. Red. Waard, 34 ad. (A.B., S.B. + J.v.A.) - 06.01.90; 2 ad. + 2 juv. Red. Waard (S.v.R. + G.v.R.) - 13.01.90; 11 exx. Polder Blokhoven (S.J., B.J. + G.v.R.) - 23.01.90; 58 exx. Stuw Hagestein, N-zijde (H.J.K.) - 07.02.90; 27 exx. Stuw Hagestein, N-zijde (H.J.K.) - 19.02.90; 74 exx. Steenwaard, 17 juv. (B.L. + H.J.K.)
<u>wilde zwaan</u>	- 30.12.89; 12 exx. Kinde Weidsteeg (A.B. + S.B.) - 01.01.90; 14 exx. Uiterwaard, 14 ad. (S.B., A.B. + J.v.A.) - 06.01.90; 14 exx. SBB, Beus. Waard (S.v.R. + G.v.R.) - 10.02.90; 3 exx. SBB, Beus. Waard (B.J.)
<u>stormmeeuw</u>	- 14.01.90; 1 ad. Goilberdingerdijk (A.B., S.B. + K.V.)
<u>nonnetje</u>	- 07.02.90; 2 exx. Steenwaard (H.J.K.) - 13.02.90; 2 exx. Fort Honswijk (H.J.K. + B.L.)
<u>slobeend</u>	- 18.03.90; 8 ♂♂ SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
<u>witgatje</u>	- 13.01.90; 1 ex. visvijvers O.V.B. (H.J.K. + K.V.) - 24.02.90; 1 ex. Uiterwaarden (A.B., S.B. + J.v.A.)
<u>patrijs</u>	- 03.12.89; 6 exx. O.V.B. (A.B. + J.v.A.) - 27.12.89; 8 exx. Red. Waard (A.B.) - 24.02.90; 2 exx. Uiterwaarden (S.B. + A.B.)
<u>groenpootruiter</u>	- 14.01.90; 1 ex. Goilberdingerdijk (A.B., S.B. + K.V.) - 22.02.90; 1 ex. Red. Waard (A.B.)
<u>kemphaan</u>	- 14.01.90; 8 exx. Goilberdingerdijk (A.B., S.B. + K.V.) - 18.03.90; 2 exx. SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
<u>grutto</u>	- 19.01.90; 100 exx. Goilberdinger Waard (N.B. + H.J.K.) - 19.02.90; 1 ex. Uiterwaarden (A.B.) - 20.02.90; 47 exx. Uiterwaarden (A.B. + S.B.) - 24.02.90; ca. 100 exx. Goilberdinger Waard (B.J. + G.v.R.) - 24.02.90; ca. 80 exx. SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
<u>wulp</u>	- 14.01.90; 170 exx. Goilberdingerdijk (A.B., S.B. + K.V.) - 13.02.90; 40 exx. Honsw. Waard (H.J.K. + B.L.)
<u>visdief</u>	- 27.01.90; 5 exx. in strang Red. Waard t.h.v. trektelpost (B.J.)
<u>watersnip</u>	- 18.03.90; ca. 15 exx. SBB, Beus. Waard (B.J. + G.v.R.)
<u>sperwer</u>	- 05.11.89; 1 ex. Voorkoop (A.B., S.B. + J.v.A.) - 16.02.90; 1 ex. Stationsweg Culemborg (G.v.R.)
<u>slechtvalk</u>	- 21.02.90; 1 ex. Uiterwaarden (S.B.)
<u>grote bonte specht</u>	- 13.01.90; 1 ex. Goilberdingerdijk (A.B. + S.B.)
<u>turkse tortel</u>	- 19.02.90; 2 ad. met nest met 2 eieren, tuin Weidsteeg 6 (J.B.)
<u>holenduif</u>	- 24.01.90; 8 exx. Fort Honswijk (H.J.K.)

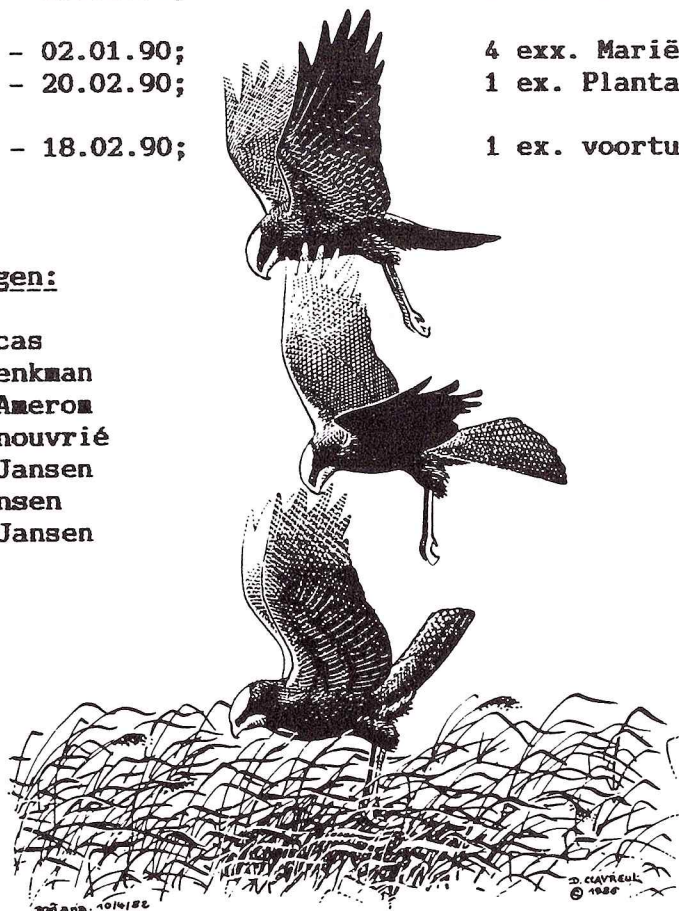

<u>sneuwgors</u>	- 01.01.90; 1 ex. Red. Waard (A.B. + S.B.)	
<u>heggemus</u>	- 02.01.90; 1 ex. Uiterwaarden (A.B. + S.B.)	
	- 25.02.90; 3 exx. Hogestr. Zoelen (J.V.)	
<u>groenling</u>	- 25.02.90; 4 exx. Hogestr. Zoelen (J.V.)	
<u>zanglijster</u>	- 24.02.90; 1 ex. Hogestr. Zoelen (J.V.)	
<u>boomklever</u>	- 21.02.90; 2 exx. Jeudestr. Zoelen (J.V.)	
<u>vink</u>	- 25.02.90; 2 exx. Hogestr. Zoelen (J.V.)	
<u>zwarte mees</u>	- 31.10.89; 20 exx. Voorkoop, meerdere keren (B.L.)	
<u>staartmees</u>	- 02.01.90; 15 exx. Beesdse Veld (A.B., S.B. + J.v.A.)	
<u>matkop</u>	- 02.01.90; 1 ex. Mariënwaard (S.B., A.B. + J.v.A.)	Boomklever
<u>spreeuw</u>	- 19.01.90; 1 ex. albino Uiterwaarden (S.B. + A.B.)	
<u>witte kwikstaart</u>	- 08.03.90; 2 exx. Zoelen (J.V.)	
<u>sijs</u>	- 27.01.90; 15 exx. Beus. Veld (A.B., S.B. + J.v.A.)	
<u>tjiftjaf</u>	- 24.02.90; 1 ex. Rondeel (A.B. + S.B.)	
	- 17.03.90; ca. 7 exx. Regulieren (B.J. + G.v.R.)	
	- 25.03.90; 1 ex. bij vijver voortuin Eikeboom 31 (Fam. J.)	
	- 02.04.90; 1 ex. badend in vijver voortuin Eikeboom 31 (Fam. J.)	
<u>koperwiek</u>	- 03.01.90; 1 ex. plantsoen (A.B. + S.B.)	
<u>goudhaantje</u>	- 04.11.89; 2 exx. Voorkoop (B.L.)	
	- 05.11.89; 1 ex. Voorkoop (B.L.)	
	- 01.01.90; 2 exx. Red. Waard (S.B., A.B. + J.v.A.)	
<u>vuurgoudhaantje</u>	- 02.01.90; 4 exx. Mariënwaard (S.B., A.B., J.v.A.)	
	- 20.02.90; 1 ex. Plantage (A.B. + S.B.)	
<u>roodborst</u>	- 18.02.90; 1 ex. voortuin Eikeboom 31 (S.J. + B.J.)	

Lijst van afkortingen:

B.L. = Berry Lucas
A.B. = Arjan Brenkman
J.v.A. = Job van Amerom
N.B. = Netty Bonouvrié
S.J. = Shirley Jansen
B.J. = Breun Jansen
Fam. J. = Familie Jansen

S.B. = Stijn Brand
H.J.K. = Henkjan Kievit
K.V. = Kars Veling
J.V. = Janny Verbeek
J.B. = J. Blommaart
S.v.R. = Stephan van Ruiten
G.v.R. = Gerard van Ruiten.

Algemene maandelijkse vergadering 19 maart 1990.

Aanwezig: Leo v.d. Kooij, Henk Vennix, Gerry Monfils, Henkjan Kievit, Ria van Veen, Frans Waroux, Breun Jansen, Kars Veling, Arjan v.d. Veen, Joop Bezuyen.

Agenda:

- 1) Ingekomen stukken
- 2) Uitgaande post
- 3) Jubileum
- 4) Werkgroepen
- 5) Tuin
- 6) Hak-al
- 7) Rondvraag

ad. 1) Ingekomen stukken:

- * Felicitatiekaarten van de familie Blain-Kievit uit Frankrijk en mevrouw Wijkmans-Jutema (D'66) i.v.m. het 15-jarig bestaan.
- * Adreswijziging van Jan Rietvink. Zoals bekend verhuist Jan officieel per 31 maart 1990 naar Alkmaar. (Jan, nogmaals bedankt voor jouw tomeloze inzet voor de N.V.W.C. en veel succes en geluk in Alkmaar - red.)
- * Zestien antwoordkaarten i.v.m. uitnodiging bijwonen themamiddag op 16 maart jl.
- * Dankbetuiging van Vogelbescherming voor toezending nestkastenverslag 1989.
- * Brief d.d. 21-02-'90 van de P.v.d.A. met uitnodiging voor bijwonen werkontbijt i.v.m. bezoek minister Alders aan Culemborg op 1 maart 1990/
- * Brief d.d. 01-03-'90 van de Gemeente Culemborg met uitnodiging voor bijwonen openbare vergadering op 6 maart 1990 met betrekking tot financieel overzicht van de N.V.W.C. over 1989.
- * De overbekende tijdschriften, t.w.:
 - Lo Strillozzo, febr. '90.
 - Boomblad, febr. '90.
 - SOVON Nieuws, maart '90.
 - Panda, maart '90.
 - Natuur en Milieu, maart '90.
 - Logels, maart/april '90.

ad. 2) Uitgaande post:

- * geen.

ad. 3) Jubileum:

Fotowedstrijd aankondiging zou op de jubileumavond plaatsvinden. In verband met de festiviteiten is hier niets van terecht gekomen. Zie elders in deze Hak-al.

Voor het jubileumkamp naar de Camargue hebben zich 22 personen aangemeld.

Themamiddag met aansluitende receptie voor "bobo's" zeer geslaagd. De feestavond voor de oud-leden en de huidige leden met aanhang verliep in een uiterst gezellige sfeer met een vindingrijk cabaret.

Alle leden die bijgedragen hebben tot het slagen van deze succesvolle dag hartelijk bedankt!!

Helaas was in de konvo voor de feestavond geen melding gemaakt van de themamiddag en was er op de dag zelf geen fotograaf aanwezig van de kant van de N.V.W.C. Deze punten onthouden voor het 20-jarig bestaan!

De overgebleven exemplaren van het door Kars en Henkjan opgestelde rapport: "Culemborg, natuur in ontwikkeling" zal toegezonden worden aan een aantal lokale en regionale instanties. Dit rapport zal overigens op 2 mei a.s. tijdens de vaste thema-avond gepresenteerd worden voor met name de Culemborgse bevolking. Konvo en persbericht zullen door Kars en Henkjan verzorgd worden.

ad. 4) Werkgroepen:

- Knotten : Jan heeft op 3 maart jl. afscheid genomen van z'n knotkornuiten tijdens zijn laatste knotdag in N.V.W.C.-verband aan de Beusichemse Broeksteeg. De coördinerende activiteiten zullen overgenomen worden door Wim Smits en Harry van de Warenburg.
- Zoogdieren : Jaarprogramma '90 wordt eind maart '90 opgesteld waarin voortzetting reewildtellingen in de Regulieren en muizenonderzoeken in het veld rond Culemborg - speciaal langs Diefdijk - opgenomen zullen worden.
- Insekten : Krekel- en sprinkhanenonderzoek start i.v.m. landelijke inventarisatie. Over 4 jaar verschijnt Atlas van de Nederlandse Insekten.
- Padden : Trek rond ca. 12 maart begonnen. Gehele dijktraject Gailberdingerwaard t/m SBB Beusichemse Dijk wordt dagelijks 's avonds geteld door de leden van de paddenwerkgroep.
- Nestkasten : Hout op plateau in clubhuis wordt in april met cirkelzaag op maat gemaakt. Beleidsplan van deze werkgroep komt in de Hak-al van april 1990.

ad. 5) Tuin:

Zaterdag 7 april a.s. vanaf 09.00 uur weer werken in de tuin rondom het clubhuis met o.a. de volgende werkzaamheden:

- a) Gedeelte tussen de ingangen aan de voorzijde wordt ingezaaid met éénjarig vlinder-vriendelijk mengzaad.
- b) Een drietal huiszwaluwbroedplankjes worden aan de buitenzijde onder het dak van de Ketelvink bevestigd na ontvangst via Vogelbescherming te Zeist.
- c) Het N.V.W.C.-logo zal op het grote "blinde" vlak naast de toegangsdeur geleverd worden.

ad. 6) Hak-al:

Ingekomen kopy ontvangen van Jurriaan van Dam in de vorm van werkstuk over Het Waddengebied. Bespreking hiervan zal in één van de komende Hak-als verschijnen. Leo regelt dit.

ad. 7) Rondvraag:

- Frans : * De plas gelegen tegenover de Woerd en nabij de O.V.B. in het Beesdaal Veld is te koop aangeboden. Dit verzoek is inmiddels ook aangeboden aan Gelders Landschap en SBB; kostprijs geschat op ca. f 30.000,--.
- * Rekening installatiebedrijf Schuurman ontvangen voor de kosten van dakbedekking aan de lage uitbouw boven de ingangen Ziekenomroep en N.V.W.C.
- * Presenteert verslag van bijeenkomst over oprichting Lokale Omroep Culemborg.
- Leo : * Opbergplanken voor op het plateau zullen bevestigd gaan worden.
- * Nieuwe boeken op het gebied van insekten voor gebruik tijdens o.a. jeugdavonden aangeschaft.
- * Is recentelijk uit Kasteeltuinkommissie getreden. Zoekt binnen de N.V.W.C. eventuele opvolging. Geïnteresseerden kunnen zich in verbin- ding stellen met Leo, tel.: 1 5 4 5 0.
- Gerry : * Koffievoorraad dient op nivo te blijven.
- * Jeugd vóór aanvang dia-avond graag niet in clubhuis toelaten in ver- band met voorbereidingen voor deze dia-avonden.
- Henkjan : * Heeft contact gehad met PWA-school voor informatie over N.V.W.C. Werkt dit nader uit.
- * Milieuprijs met het daarbij toegekende bedrag van f 3.000,--. Hoe gaan we dit besteden? Volgende vergadering nader bespreken.

Om 22.40 uur sluit Wim deze lange maar nuttige vergadering.

Gerard van Ruiten.

GOLFTERREIN OP LANDGOED ZOELN?

Wie wel eens met een paddestoelenexcursie mee is geweest naar het Zoelense Bos weet hoe mooi het in dit gebied is. Het is één van de zeldzame parkbossen op rivierklei en samen met het bos in Neerijnen één van de mooisten in z'n soort.

In het totaal beslaat landgoed Zoelen zo'n 200 hectare waarbinnen we niet alleen bos, maar ook weilanden, akkers en boomgaarden vinden. Landschappelijk is het een zeer gevarieerd gebied van een schoonheid die je maar op een paar plaatsen aantreft.

Behalve dat het gebied landschappelijk en cultuurhistorisch van grote waarde is, zijn ook de natuurwetenschappelijke waarden groot. In de eerste plaats geldt dit voor paddestoelen, we gaan er niet voor niets regelmatig op excursie. Omdat er maar weinig bossen op klei zijn, vinden we er een aantal bijzondere soorten als de Grote trechterzwam en de Levertraanzwam. Ook van verscheidene melkzwam- en russulasoorten vinden we hier vertegenwoordigers die in de rest van het rivierengebied nauwelijks worden aangetroffen (mondelinge mededeling Wim Rubers).

Naast paddestoelen is het gebied ook voor vogels van bijzonder belang. Ook hier is het belang vooral gelegen in het feit dat het één van de weinige bossen in deze streek is. Dit betekent dat je er soorten kunt aantreffen als spechten, Boomklever, Glanskop en Fluitser, soorten die je elders in het rivierengebied bijna niet ziet.

Gezien het hierboven geschetste bijzondere belang van het gebied kun je je voorstellen dat ik wel even schrok toen ik hoorde dat men plannen heeft voor een golfterrein op het landgoed. Bij de Gemeente Buren ligt namelijk een aanvraag van golfclub 'de Soelensche' om op het landgoed een golfbaan te kunnen vestigen. Bij deze aanvraag ingesloten ligt een soort 'voorstel' om het terrein op een ecologisch verantwoorde milieuvriendelijke manier te gaan beheren. Mijns inziens is dat een soort milieuvriendelijkheid die je tegenwoordig ook wel bij bepaalde automerken tegenkomt, hoe meer je autorijdt, hoe beter het voor het milieu is! Dat soort gladde verkooppraatjes komt er dus niet in.

Al met al kan gesteld worden dat de plannen een grote ingreep op het bijzonder karakter van het gebied zouden hebben en dat de toename van de (verkeers)druk van dien aard zou zijn dat er onherstelbare schade aan het gebied zou worden toegebracht. Op 7 maart jl. is over deze problematiek een hoorzitting gehouden in het Dorpshuis Zoelen. Op deze hoorzitting heeft de Milieuwerkgroep Buren, mede namens o.a. de N.V.W.C., haar bezwaren tegen de aanleg van een golfterrein op landgoed Zoelen uiteengezet. Hun verzet wordt door een groot aantal feiten ondersteund.

De nadruk is gelegd op de bijzondere waarde die het landgoed heeft, zowel uit landschappelijk, cultuurhistorisch als natuurwetenschappelijk oogpunt.

Verder is aangegeven dat het plan strijdig is met o.a. het Streekplan Rivierengebied, de Golfnota en het Bestemmingsplan Buitengebied van de Gemeente Buren. Het merendeel van de rapporten die zijn verschenen ten aanzien van de aanleg van golfterreinen stelt dat gebieden zoals landgoed Zoelen daarvoor uit oogpunt van o.a. natuurbehoud niet voor in aanmerking komen. Een laatste en zeker niet minste argument is het feit dat er nog een aanvraag ligt voor de aanleg van een golfbaan in de Gemeente Buren, en wel op een zanddepot bij recreatiegebied 'de Beldert'. Beide aanvragen zijn uit sociaaleconomisch oogpunt gelijkwaardig.

Wij rekenen er als N.V.W.C. dan ook op dat de Gemeenteraad van Buren niet anders kan dan de lokatie bij de Beldert aanwijzen als mogelijke lokatie voor een golfterrein en dat men het belang van landgoed Zoelen op de juiste waarde weet te schatten. Mocht één en ander toch nog de verkeerde kant op dreigen te gaan dan zullen we de Milieuwerkgroep Buren e.o. in ieder geval volop steunen in haar verzet tegen deze onzalige plannen.

Henkjan Kievit.

Wezel

Concept vijfjarenplan 1990 - 1994 zoogdierenwerkgroep.

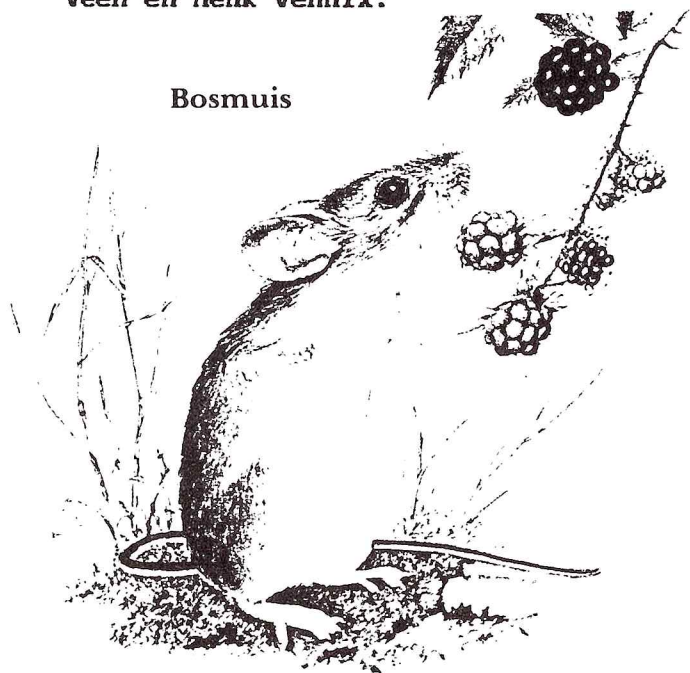
Zoals u uit de verslagen van de algemene maandelijkse vergaderingen van februari en maart jl. heeft kunnen lezen, is op basis van besprekingen van eind maart jl. met Staatsbosbeheer voor de jaren 1990 - 1994 een concept vijfjarenplan opgesteld voor de activiteiten van de werkgroepen, waaronder de zoogdierenwerkgroep. Dit plan ziet er als volgt uit:

Jaar:	Onderzoeksgebied(en):	Onderzoek naar:
1990	1) SBB Diefdijk 2) Regulieren	1) Muizen en reewildpopulatie 2) Reewildpopulatie
1991	1) SBB Beesdse Veld 2) SBB Zandput, Rietveldseweg 3) SBB Eendenkooi, Prijsseweg	1) Reewild en muizen 2) Reewild en muizen 3) Reewild en muizen
1992	1) SBB Beusichemse Waard 2) Regulieren	1) Muizen en marterachtigen 2) Reewildpopulatie
1993	1) SBB Assche Wetering	1) Muizen en marterachtigen
1994	1) Regulieren	1) Muizen, marterachtigen en reewildpopulatie

Aan de hand van de resultaten van deze inventarisaties cq. onderzoeken, die in een gezamenlijk rapport aan het eind van elk onderzoeksjaar zullen verschijnen, zal Staatsbosbeheer deze gegevens hanteren voor het bepalen van beheersplannen voor de diverse SBB-reservaten in de West-Betuwe.

Het onderzoeksprogramma voor 1990 is inmiddels samengesteld en verspreid onder de leden van deze veelal in het duister opererende werkgroep, t.w. Breun Jansen, Ria van Veen en Henk Vennix.

Bosmuis

Gerard van Ruiten,
Coördinator.
Tel.: 03450 - 19581

REE

EXCURSIE- EN ACTIVITEITEN- PROGRAMMA

* * * INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" * * *

maandag 9 april 1990

✓ Algemene maandelijkse vergadering, aanvang: 20.00 uur. (vervroegd i.v.m. kamp naar Camargue!!)

zaterdag 14 t/m zondag 22 april 1990

Jubileumkamp naar Camargue.

zondag 29 april 1990

Broedvogelmonitoringinventarisatie overzijde Lek. Nadere informatie verkrijgbaar bij Henkjan Kievit, tel.: 2 1 4 2 5.

maandag 30 april 1990

Fietstocht naar de Vijfheerenlanden o.l.v. Henkjan Kievit. Vertrek: 08.00 uur. Terug rond 13.00 uur.

woensdag 2 mei 1990

✓ Thema-avond "Culemborg: natuur in ontwikkeling" door Henkjan Kievit en Kara Veling. Aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 5 mei 1990

Tuinwerkzaamheden rond Ketelvink. Aanvang: 09.00 uur.

zaterdag 12 mei 1990

* Broedvogelmonitoringinventarisatie overzijde Lek.

* Fietstocht in het kader van de Nationale Fietsdag en het Jubileumjaar. Konvo volgt!

maandag 14 mei 1990

Vogel- en zoogdierenwerkgroep vergadering. Aanvang: 20.00 uur.

maandag 21 mei 1990

✓ Algemene maandelijkse vergadering. Aanvang: 20.00 uur.

woensdag 23 mei 1990

U I T E R S T E I N L E V E R D A T U M K O P Y H A K - A L J U N I 1 9 9 0

donderdag 24 mei 1990

Nachtegalenexcursie per fiets naar Langbroekerweteringgebied o.l.v. Gerard van Ruiten en Henkjan Kievit. Vertrek: 19.30 uur. Terug: ca. 22.30 uur.

zaterdag 26 mei 1990

Broedvogelmonitoringinventarisatie overzijde Lek.

zaterdag 2 juni 1990

Broedvogelmonitoringinventarisatie overzijde Lek.

zondag 10 juni 1990

Broedvogelmonitoringinventarisatie overzijde Lek.

maandag 11 juni 1990

Vogel- en zoogdierenwerkgroep vergadering. Aanvang: 20.00 uur.

maandag 18 juni 1990

✓ Algemene maandelijkse vergadering. Aanvang: 20.00 uur.

